

Energi- og klimaplan for Gjerdrum kommune

Handlingsplan 2010-2013 Budsjettinnspill 2010

Vedtatt 21.01.2009.

Revidert Gjerdrum kommunestyre i forbindelse med budsjett, sak 97/09 den 02.12.2009.

Gjerdrum kommunes arbeid med energi, klima og miljø

Gjerdrum kommune har følgende overordnede strategiske mål for miljøarbeidet:

Gjerdrum skal være en foregangskommune i forhold til effektiv utnyttelse av energiresursene og ambisiøse kutt i klimagassutslippene. Dette skal oppnås gjennom vedvarende fokus på energi og klima i kommunen, deltakelse i nasjonale nettverk og en ambisiøs handlingsplan.

Gjerdrum kommunes arbeid med energi og miljø faller innen for 3 hovedfokusområder:

1. Energi
2. Klima
3. Kommunal drift

Arbeidet med hvert fokusområde skjer på tre nivåer:

1. Strategisk mål
2. Delmål
3. Handlingsplan

Med strategisk mål menes det overordnede målet for det aktuelle fokusområdet. Det strategiske målet gir en overordnet retningslinje som skal følges over tid. Delmålene avledes fra det strategiske målet, og er mer konkrete, tidsfaste målsetninger. Handlingsplanen er det mest detaljerte nivået, og lister opp helt konkrete aktiviteter som må til for å oppnå delmålene og det strategiske målet. Aktivitetene er gitt en nummerering, der første siffer angir nummeret for fokusområdet, andre siffer angir delmålet den aktuelle aktiviteten hører til, og det siste sifferet angir nummeret for aktiviteten under det aktuelle delmålet.

Hvert år revideres aktivitetsplanen til energi- og miljøplanens handlingsdel. Revisjonen av planen foregår i tilknytning til de årlige budsjettarbeidene da flere av målene og aktivitetene vil kreve en viss finansiell ytelse.

Fokusområde 1: Energi

Strategisk mål:

Gjerdrum kommune skal spare kostnader og det ytre miljøet gjennom å redusere energiforbruket. Gjerdrum kommune skal fremme og stimulere til en bærekraftig energiproduksjon.

Delmål	Aktivitetsplan 2010 Langtidsplan 2010-2013	Anslått Kostnad	Status/ kommentar	Ansvar	Frist
1. Gjerdrum kommune skal fase inn varmeproduksjon basert på biobrensel gjennom et program for å bygge fjernvarmenett i Ask senter	A1.1.1 Gjerdrum kommune skal iverksette forprosjektering av fjernvarmeutbygging i Ask.		Utført	Eiendomsvirksomheten	01.04.2009.
	A1.1.2. Gjerdrum kommune skal utrede eierskapsstruktur, og muligheten for bruk av tilknytningsplikt til fjernvarmeanlegget.		Politisk sak 28.10.09. Forprosjektet revideres	Eiendomsvirksomheten	01.03.2010
2. Gjerdrum kommune skal gå foran som et godt eksempel ved å redusere energiforbruket i egne bygg	A1.2.1 Gjerdrum kommune skal iverksette ett 3 års prosjekt for ENØK-satsing i egne bygg. Det ansettes egen prosjektleder.	Lønnskostnader til en stilling	Det er ikke funnet rom til stilling i budsjettet 2010 . Prosjektet er startet opp som følge av enøk midler gitt av Enova. Gjøres med innleide ressurser.	Politisk Rådmannen Kommunalsjef teknisk	November 2009 –

	A1.2.2	Gjerdrum kommune skal implementere energioppfølging for kommunens bygningsmasse. Oppfølging av dette skal inngå i kommunens styringssystem (BMS). Besparelsene overføres i driftsbudsjettet til brukervirksomheten.		Iverksatt som en del av Enova pakken.	Eiendomsvirksomheten	Løpende
	A1.2.3	Gjerdrum kommune skal gjennomføre ENØK- analyser av egen bygningsmasse og utarbeide en plan for gjennomføring av ENØK- tiltak. Kommunen skal implementere alle tiltak med tilbakebetalingstid mindre enn 2 år ¹		Avhenger av pkt A 1.2.1. som er igangsatt En betydelig del vil gjennomføres som del av ENOVA pakken, samt med avsatte midler i investeringsbudsjettet 2010	Politisk Eiendomsvirksomheten	Løpende Vurdering i forhold til budsjett

3. Gjerdrum kommune skal stimulere til økt bevissthet i forhold til energibruk i private boliger og virksomheter.	A1.3.1	Gjerdrum kommune skal vedta at alle egne nye bygninger og tilbygg på mer enn 300 m ² skal ha vannbåren varme der forholdene ligger til rette for dette..		Vurderes fortløpende		
	A1.3.2	Gjerdrum kommune skal utarbeide informasjon og tips om ENØK- tiltak, lavenergiboliger og miljøvennlige energiløsninger. Kommunens hjemmesider og husstandsavis skal benyttes som informasjonskanal.		Avhenger av pkt A 1.2.1. En del er gjort. Følges opp i den grad man har ressurser. Det er ikke funnet ressurser til en egen stilling.		
	A1.3.3	Energi- og miljø skal være en del av lærerplanene for skolene i Gjerdrum kommune			Utdanning og kultur ved kommunalsjef	01.01.2010.

4. Gjerdrum kommune skal legge til rette for en areal- og utbyggingsstrategi som bygger opp om mulighetene for å knytte flere enheter (boliger og næring) til gode miljømessige energiløsninger.	Vurderes særskilt ved planarbeider.			Politisk Teknisk ved plan- og bygg	Fortløpende
5. Gjerdrum kommune skal jobbe for at strømforbruket i kommunen reduseres med 10 % i løpet av 2010.	A1.5.1: Gjennom oppfølging av aktivitetene A.1.1.1 til A1.3.3 og årlige revisjoner av aktivitetsplanen skal kommunen søke å redusere strømforbruket i kommunen	Vurderes fortløpende	Følges opp fortløpende. Stor innsats på egne bygg i 2010.	Politisk Hele kommune-administrasjonen Alle innbyggere	Fortløpende

Fokusområde 2: Klima

Strategisk mål:

Gjerdrum kommune skal jobbe for være en klimanøytral kommune, og sette mål for reduksjon av klimagasser tilsvarende de nasjonale målene eller bedre.

Delmål 2010	Aktivitetsplan 2010 Langtidsplan 2010-2013	Kostnad	Status/ kommentar	Ansvar	Frist
1. Klimagassutslipp fra kommunen skal registreres og tallene overføres til energi- og klimaplanen hvert år	A2.1.1 Oppfølging av kommunes klimadelmål skal innarbeides i kommunens styringssystem (BMS) i 2010.	Vurderes i budsjett og øk.plan	Ikke ressurser i 2009. vurderes 2010	Rådmannen Alle virksomheter	Desember 2010
2. Gjerdrum kommune skal redusere klimagassutslippene med 10 % i 2012, sett i forhold til 1990	A2.2.1 Gjerdrum kommune skal bli med i klimanettverket for Akershus og Østfold i nettverket "Livskraftige kommuner".	Vurderes i budsjett og øk.plan	Ikke ressurser. Vurderes i budsjett 2011		

3. Utslippene i 2020 skal reduseres med 20 %, sett i forhold til 1990					Alle innbyggere Politikere Administrasjon	
4. Utslippene i 2050 skal reduseres med 60 %, sett i forhold til 1990					Alle innbyggere Politikere Administrasjon	
5. Gjerdrum kommune skal stimulere til økt bevissthet rundt klima- og miljø i kommunen, i private boliger og virksomheter	A2.5.1	Gjerdrum kommune skal utarbeide informasjon og tips om klimatiltak som den enkelte borger eller virksomhet kan iverksette. Kommunens hjemmesider og husstandsavis skal benyttes som informasjonskanal.	Vurderes i budsjett og øk.plan	Følges opp i den grad man har ressurser	Politikere Administrasjon	2010
	A2.5.2	Kommunen skal gjennom sitt eierskap i ROAF jobbe for en mest mulig klimavennlig avfallshåndtering			Rep.skap medlem	Fortløpende
6. Gjerdrum kommune skal legge til rette for en areal- og utbyggingsstrategi som bygger opp om mulighetene for en god kollektivdekning, samt reduserer	A2.6.1	I løpet av 2011 skal det etableres handlingsplaner for å klare en fordobling i sykkel- og kollektivtrafikken innen	Vurderes i budsjett og øk.plan	Ikke avsatt ressurser i 2010 budsjett skyves ett år foreløpig	Teknisk ved Kommunalteknikk og kommunalsjef	2011

behovet for transport.	2016, herunder ha fokus på gang- og sykkelveger hva gjelder både vedlikehold og nybygging samt etablering av kollektivfelt på flaskehalsen i regionen.			Politisk Kommunalteknikk og planoppmåling og byggesak	Fortløpende
	A2.6.2 Innfartsparkering og gode sykkelsparkeringer skal søkes innpasset ved utbyggingsprosjekter og ved utarbeidelse av arealplaner				
	A2.6.3 Gjerdrum kommune skal være aktiv i forholdet til regionale prosesser for å bedre kollektivtilbudet til arbeidsplasser og virksomheter i regionen, og inn mot hovedstaden. De viktigste linjene som bør etableres er til Gardermoen, Ahus og jernbanestasjonen på Kløfta, samt kollektivfelt på flaskehalsen i		Samferdselsstrategier under arbeid i samarbeid med ØRU	Kommunalsjef	Fortløpende

		regionene. Gjerdrum kommune skal være aktiv overfor regionale og sentrale myndigheter for å senke prisene på kollektivtrafikk og for å redusere biltrafikken inn til Oslo.				
7. Gjerdrum kommune skal ha et aktivt samarbeid med landbruksnæringen for å stimulere til at landbrukets klimapåvirkning reduseres.	A2.7.1	Gjerdrum kommune skal, som landbruksmyndighet, stimulere til skogplanting og klimavennlige gjødselsmetoder.			Landbrukskontoret	Fortløpende
8. <i>Gjerdrum kommune tar initiativ til at det etableres et miljøforum i løpet av 2011</i>	A2.8.1	Egen sak til kommunestyret om opprettelse av miljøforum og dennes "mandat", formål og hensikt	Vurderes i saken	Må vurderes i forhold til de ressurser man har til rådighet i administrasjonen Utsatt til 2011	kommunalsjef	

Fokusområde 3: Kommunal drift

Strategiske mål:

Gjerdrum kommune skal redusere miljøbelastningen fra egne virksomheter ved å innføre miljøstyring i kommunen.

Delmål	Aktivitetsplan 2010 Langtidsplan 2010-2013	Kostnad	Status/ kommentar	Ansvar	Frist	
1. Gjerdrum kommune skal innføre miljøstyring av kommunens virksomheter som en integrert del av sitt styringssystem (BMS) innen 2011			Ingen aktivitet	Rådmannen	2011	
2. Gjerdrum kommune skal miljøsertifisere alle kommunale virksomheter i løpet av 2012	A3.2.1	Kommunen skal sende en representant på Miljøfyrtårn-konsulentkurs i løpet av 2009	Vurderes i budsjett og øk.plan	Utført av landbruks og miljøkontoret	Rådmannens ledergruppe	2009
	A3.2.2	Kommunen skal etablere en avtale med stiftelsen Miljøfyrtårn slik at virksomheter i kommunen kan benytte Miljøfyrtårn-systemet. Dette skal skje i løpet av 2011.		Utsatt til 2011	Rådmannens ledergruppe	2011
	A3.2.3	I løpet av første halvår 2011 skal minst tre kommunale virksomheter ha startet arbeidet med å bli Miljøfyrtårn. For å redusere kostnadene for kommunen til et minimum, benyttes egne ressurser som Miljøfyrtårn-konsulenter. Som		Utsatt til 2011	Rådmannens ledergruppe	

		sertifisører brukes kontakter i nabokommunene.				
3. Miljøkrav skal vektlegges høyt ved anskaffelser.	A3.3.1	Det skal stilles miljøkrav i tildelingskriteriene ved alle anskaffelser			IIØR	Fortløpende
4. Gjerdrum kommune skal fortløpende skifte ut den kommunale bilparken med miljøvennlige biler.	A3.4.1	Når en kommunal bil er moden for utskiftning, skal den erstattes med en bil som har lavere CO ₂ -utslipp enn 160 g/km. Det utarbeides en intern rutine for dette i løpet av 2009. Elbil eller annet miljøvennlig drivstoff skal vurderes.		1 elbiler er lagt inn i budsjett for 2010 og en i 2011	Rådmannens ledergruppe	Fortløpende
5. Gjerdrum kommune skal arrangere en energi- og klimadag i 2009, med formål å sette fokus på redusert energiforbruk, og reduserte klimagassutslipp fra kommunens innbyggere.	A3.5.1	Det skal nedsettes en arrangementskomité som får ansvar for å arrangere en energi- og miljødag i Gjerdrum kommune i løpet av 2009. Temaer på denne dagen kan være sykling og kollektivtrafikk, energiøkonomisering i husholdningene, klimagassreducerende tiltak i landbruket, klimaforedrag, informasjon om kommunens miljøarbeid og prisutdeling for gode miljøforslag til kommunen.		Gjennomført	Rådmannens ledergruppe	Gjennomført

6. Gjerdrum kommune som arbeidsgiver skal stimulere til at egne ansatte reiser miljøvennlig til jobb.	A.3.6.1 Gjerdrum kommune skal iverksette tiltak som stimulerer egne ansatte til andre alternativ transport til- og fra arbeidsplass. • Etablere dusj og garderobeanlegg for ansatte som sykler til jobben. • Vurdere parkeringsrestreksjoner ved arbeidsplassene. • Etablering av kommunal bilpark av miljøvennlige biler.	Vurderes i budsjett og øk.plan	Dusj vil bli etablert på herredshuset i 2010. 1 av elbilene som er lagt inn i budsjettet er tenkt som første bil i en kommunal bilpark for ansatte.		

-----oo00oo-----